Neither Right Nor Left

לא תַסוּר מִן הַדַּבַר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לִדְּ יַמִין וּשְׁמֹאל.

...you must not deviate from the verdict that they announce to you either to the right or to the left. (Deuteronomy 17:11)

אֲפִילּוּ מַרְאִים בְּעֵינֶיךּ עַל שְׁמֹאל שֶׁהוּא יָמִין וְעַל יָמִין שֶׁהוּא שְׁמֹאל שְׁמַאל שָׁמָע לַהֵם. שִׁמֵע לַהֵם.

Even if they show you that left is right and right is left, listen to them. (Sifre Deuteronomy, #154)

״לֹא תָסוּר מִמֶּנוּ יָמִין וּשְׁמֹאל״- אֲפִילּוּ יֹאמְרוּ לְךְּ עֵל יָמִין שֶׁהוּא שְׁמֹאל לֹא תָסוּר מִמִּצְוָתָם כְּלוֹמֵר: שֶׁאֲפִילוּ יִהְיוּ הֵם טוֹעִים בְּדָבָר שֶׁמְאל לֹא תָסוּר מִמִּצְוָתָם כְּלוֹמֵר: שֶׁאֲפִילוּ יִהְיוּ הֵם טוֹעִים בְּדָבָר שֶׁחָד מִן הַדְּבָרִים, אֵין רַאוּי לָנוּ לַחֲלֹק עֲלִיהֶם, אַבָל נַעֲשֶׂה כְּטִוּתְם. אֶחָד מְנִילְ מְסוּרִים תַּחַת דַּעְתָּם הַטוֹבָה וְטוֹב לִסְבֹּל טְעוּת אַחַת וְיִהְיוּ הַכֹּל מְסוּרִים תַּחַת דַּעְתָּם הַטוֹבָה תָּמִיד, וְלֹא שֶׁיַעֲשֶׂה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי דַעְתּוֹ שֶׁבְּיֶה יִהְיֶה חוּרְבַּן הַדַּת וְחִלּוּק לֵב הָעָם וְהֶבְּסֵד הָאֻמָּה לְנַמְרֵי.

ְוָנְצְטַוּוּ גַּם כֵּן שֶׁיִּהְיוּ לְעוֹלָם הַכַּת הַמוּעֶטֶת מִן הַחֲכָמִים כְּפוּפָה לְכַת הַמְּרָבִּין מִן הַשֹּׁרֶשׁ הַזֶּה...

You must not deviate from the verdict that they announce to you either to the right or to the left. Even if they say to you concerning the right that it is really left, do not deviate from their edict. Even if they [the court] are mistaken in a particular matter among many, it is not our right to break away from them. Rather, we should act according to their mistaken decision. It is better to live with a single mistake consigning everything to their wisdom rather than for each individual to act according to his own mind, for that is tantamount to destroying tradition, dividing the heart of the people and completely forfeiting the nation.

From this same source we are commanded that the minority party of the sages should defer to the majority party...

(Sefer Ha-Chinnuch on Deuteronomy 17:11)